

GYS
2025

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Personelinin Görevde Yükselme Sınavı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

Diyanet İşleri Başkanlığı Personeli Görevde Yükselme
ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri uyarınca
Sınav konularına uygun ve güncel hazırlanmıştır.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

GYS

GÖREVDE YÜKSELME SINAVI

KONU ANLATIMLI

EDİTÖR

Komisyon

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM

BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE

SATILMAKTADIR.

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-605-2327-71-5 / 01.08.25

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81
Faks: 0 312 342 23 58

ÖN SÖZ

Diyanet İşleri Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görevde yükselme sınavı yapılacaktır.

Diyanet İşleri Başkanlığının taşra teşkilatında münhal bulunan şube müdürü, din hizmetleri uzmanı, eğitim uzmanı ve şef kadrolarına yönelik olarak görevde yükselme sınavına kendinizi hazırlayacağınız güncel mevzuat ve akabinde kendinizi soru çözerek değerlendireceğiniz güncel sorulardan oluşan bu kitabımızı hazırlamış bulunmaktayız. Data Yayınları olarak siz değerli GYS sınavına girecek adaylar için elinizdeki Konu Anlatımlı kitabının çok faydalı olacağına inanıyoruz ve yapılacak sınavda başarılar diliyoruz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 KUR'AN VE TECVİD	5
TESTLER	
ÜNİTE 2 TEFSİR	28
TESTLER	
ÜNİTE 3 HADİS USÛLÜ	59
TESTLER	
ÜNİTE 4 KELAM	94
TESTLER	
ÜNİTE 5 FIKİH	125
TESTLER	
ÜNİTE 6 İSLAM TARİHİ	159
TESTLER	
ÜNİTE 7 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	196
TESTLER	
ÜNİTE 8 TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	293
TESTLER	
ÜNİTE 9 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	355
TESTLER	
ÜNİTE 10 633 SAYILI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	425
TESTLER	
ÜNİTE 11 3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN	452
TESTLER	
ÜNİTE 12 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	456
TESTLER	
ÜNİTE 13 4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN	464
TESTLER	
ÜNİTE 14 6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU	471
TESTLER	
ÜNİTE 15 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU	488
TESTLER	
ÜNİTE 16 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU	531
TESTLER	
ÜNİTE 17 5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU	550
TESTLER	

ÜNİTE 18	5018 SAYILI KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU	565
TESTLER		
ÜNİTE 19	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ	614
TESTLER		
ÜNİTE 20	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ	648
TESTLER		
ÜNİTE 21	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI SINAV YÖNETMELİĞİ	665
TESTLER		
ÜNİTE 22	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ	672
TESTLER		
ÜNİTE 23	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KUR'AN EĞİTİM VE ÖĞRETİMİNE YÖNELİK KURSLAR İLE ÖĞRENCİ YURT VE PANSİYONLARI YÖNETMELİĞİ	678
TESTLER		
ÜNİTE 24	SÖZLEŞMELİ PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA İLİŞKİN ESASLAR	688
TESTLER		
ÜNİTE 25	TAŞINIR MAL YÖNETMELİĞİ	718
TESTLER		
ÜNİTE 26	DİYANET AKADEMİSİ HİZMET İÇİ EĞİTİM YÖNETMELİĞİ	740
TESTLER		
ÜNİTE 27	RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	755
TESTLER		

KUR'AN-I KERİM

1. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM MUHTEVASI VE TECVİD

KUR'AN-I KERİM SÛRESİ HAKKINDA

1. Fâtiha Sûresi Hakkında

Fâtiha, Kur'ân-ı Kerîm'in birinci sûresidir. Mekke döneminin **ilk yıllarında** müstakil bir sûre olarak Müddesir sûresinden sonra inmiştir. Bazılarına göre "besmele" dâhil yedi âyettir. Bazılarına göre ise "besmele" hâric yedi âyettir. İkinci görüşe göre "أَنعَمْتَ عَلَيْنَا" altıncı âyetin sonudur. Ebû Hanîfe bu görüştedir.

Diğer adları şunlardır: Ana kitap manasına "Ümmü'l-Kitâp" dinin asıllarını ihtiva eden manasına "el-Esâs", ana hatlarıyla İslâm'ı anlattığı için "el-Vâfiye" ve "el-Seb'u'l-Mesânî", birçok esrarı taşıdığı için "el-Kenz". Manası itibarıyla Fâtiha, en büyük dua ve münâcâttır.

2. Bakara Sûresi Hakkında

Bakara sûresi 286 âyettir. Medine'de **on senelik** bir müddet içinde peyderpey nâzil olmuştur. Mushaf tertibine göre 2, nüzûl sırasına göre 87. sûredir. İsmi, 67 ile 71. âyetler arasında bahsedilen, İsrâiloğulları'nın sığır kurban etmeleri kıssasından almıştır. Sûreye, içinde Âyetü'l-Kürsî bulunduğundan Kürsî, Kur'ân'ın zirvesi olduğu için Senâmu'l-Kur'ân, hidâyet nûrunun parlaklığı sebebiyle de Zehrâ ismi verilmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in en uzun sûresidir. Bu hâliyle sûre, Kur'ân'ın geniş bir özetî mâhiyetindedir.

Resûlullah (s.a.s.): "Bu sûre, neredeyse dînin tamamını ihtivâ eder" buyurmuştur.

3. Âl-i İmrân Sûresi Hakkında

Âl-i İmrân sûresi 200 âyettir. Medine'de nâzil olmuştur. İsmi, 33-34. âyetlerde bahsedilen ve "İmrân Ailesi" mânasına gelen "Âl-i İmrân" kelimesinden almıştır. Sûreye Kenz, Emân ve Tayyibe gibi isimlerin yanı sıra, şehirlerde istiğfar edenlerden bahsettiğinden Sûretü'l-İstiğfâr ve hidâyet nûrunun parlaklığı sebebiyle de Zehrâ ismi verilmiştir. Mushaf tertibine göre 3, nüzûl sırasına göre 89. sûredir. Büyük ihtimalle Bedir savaşından sonra başlayarak hicretin **9. senesine** kadar peyderpey inmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in Bakara sûresinden sonra ikinci uzun sûresidir.

4. Nisâ Sûresi Hakkında

Nisâ sûresi Medine'de nâzil olmuştur, 176 âyettir. İsmi, birinci âyette geçen ve "kadınlar" mânasına gelen Nisâ kelimesinden alır. Ayrıca bu kelime sûre boyunca sıkça tekrar edilmektedir. Mushaf tertibine göre 4, nüzûl sırasına göre 98. sûredir. Kur'ân-ı Kerîm'in 114 sûresi içinde ricâl yani "Erkekler" ismini taşıyan bir sûre olmayıp, "Nisâ" ismiyle anılan bir sûrenin olması ve sûrede **daha çok** kadınlarla alakalı konuların ele alınması, İslâm'ın kadına verdiği değer açısından dikkat çekicidir. Daha önce hep ikinci planda tutulmuş ve hakları yenmiş kadınları onurlandırmanın ve onları İslâm toplumu içinde layık oldukları yere oturtmanın açık bir işaretidir.

5. Mâide Sûresi Hakkında

Mâide sûresi 120 âyettir. Medine'de inmiştir. Sûre ismini, içinde "yemekli sofrâ" mânasındaki mâide kelimesinin geçtiği 112. âyetten almaktadır. Esasında bu sûre İslâm nimetinin ikram edildiği ilâhî bir sofradır. Ayrıca bu sûreye, birinci âyetinde akidlerin yerine getirilmesi emredildiği için "Ukûd", okuyanları azap meleklerinin elinden kurtaracağı için Münkize, ve dinî hükümler çeşitli âyetlere serpiştirildiği için Muba'sire adları da verilmiştir. Bu sûre Hudeybiye anlaşmasından sonra, Hicret'in **6. senesinde** veya **7. senesinin** başlarında vahyolunmuştur.

6. En'âm Sûresi Hakkında

En'âm sûresi çoğunluğun görüşüne göre Mekke'de **bir defada** inmiştir. Ancak üç veya **altı** âyetinin Medine'de indiğine dair bir görüş de bulunmaktadır. 165 âyettir. Mushaftaki tertibe göre 6, iniş sırasına göre 55. sûredir. Sûreye isim olan en'âm kelimesi Arapça'da "deve, sığır ve koyun gibi evcil hayvanlar, ceylan, geyik ve benzeri yabancı hayvanlar ve bir takım binek hayvanları" mânasında kullanılmaktadır. Bu kelime sûrenin 136, **138, 139 ve 142.** âyetlerinde **altı kez** tekrar edilmiştir.

7. A'râf Sûresi Hakkında

A'râf sûresi Mekke'de nâzil olmuştur. 206 âyettir. İbretli "Ashâb-ı sebt" kıssasını anlatan 163-170. âyetlerin Medine'de indiğine dair rivayetler vardır. Mushaf tertibine göre 7, iniş sırasına göre 39. sûredir. İsmi **46 ve 48.** âyetlerde geçen A'râf kelimesinden alır. "A'râf", cennetle cehennem arasında bulunan yerin ismidir. Bu sûrenin ayrıca Mîsâk ve Mîkat diye isimleri olmasına rağmen **daha çok** "A'râf" ismiyle anılmıştır.

TEST 2

KUR'AN-I KERİM

1. Harflerin sıfatları sıfatı lazıme ve sıfatı arıza diye ikiye ayrılır. Sıfatı arızada meydana gelen hata lahn-ı hafi olur. Sıfatı Lazıme'de meydana gelen hata ise lahn-ı celi (büyük hata) olur.

Buna göre aşağıda oluşacak hataların hangisi lahn-ı hafi olur?

- A) Harflerin mahreçlerini veya sıfat-ı lazımelerini bozmak.
- B) Kelimede bir harf ziyadeleştirmek veya eksiltmek.
- C) Harekelerde yapılan hatalar.
- D) Medd-i tabileri terketmek.
- E) İdgam yapmamak.

2. Kelimelerin;

- I. يَنْهَوْنَ
- II. وَيَنْتَوْنَ
- III. وَالْخُرْ

hangilerinde izhar vardır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Cezimli Nûn veya Tenvin'den sonra - ق - harfi gelirse aşağıdaki hangi tecvid kuralı oluşur?

- A) İdgam Mealgunne
- B) İdgam Bilâgunne
- C) İzhar
- D) İkîlâb
- E) İhfâ

4. Cezimli [ن] nun kelimenin ortasında geldiğinde;

- I. İkîlâb
- II. İhfâ
- III. İdgam-ı Mealgunne

Tecvid kurallarından hangisi ya da hangileri olur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. İhlâs sûresinde geçen;

دَحْاُؤْفَكْهُلْ نُنْكَيْ مَلُو

ayetinde aşağıdaki hangi tecvid kuralı yoktur?

- A) İzhar
- B) İkîlâb
- C) Dudak izharı
- D) Zamir uzatılır
- E) İdgam-ı Bilâgunne

6. Sakin mimden sonra;

- I. ب Dudak İhfâsı
- II. م İdgam-ı Bilâgunne
- III. ل Dudak İzharı

Oluşan tecvid kurallarından hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEFSİR TARİHİ VE USULÜ

KUR'ÂN'IN NÜZÛL SÜRECİ: VAHİY

Vahyin Tanımı: Vahy, v-h-y (وحى) kelimesinin mastarı olup sözlükte, gizli ve süratli bir şekilde bildirmek, seslenmek, gizli konuşmak, intikal ettirmek, elçi göndermek ve içgüdü gibi anlamlara gelmektedir.

Vahyin terim olarak tanımı ise şöyledir: “Yüce Allah'ın insanlara ulaştırmak istediği mesajlarını peygamberlerine, alışılmışın dışında gizli bir yolla süratli bir şekilde bildirmesidir”.

Vahyin Başlangıcı

Hiz. Âişe'nin rivayeti ile: “Resûlullah'ın vahiy başlangıcı uykuda **rüyayı-ı sâdika** yani, doğru rüya görmekle olmuştur.

Hira Dağı'ndaki mağaraya çekilip orada belirli gecelerde tek başına ailesinin yanına dönmeden **tehannüs** - yani ibâdet - ederdi.

İlk vahiy hira mağarasında nazil oldu. (Alak 1-5)

İlk vahiyden sonra Hatice, Hiz. Peygamber'i alıp amcasının oğlu Varaka b. Nevfel'e götürdü.

Varaka şöyle dedi: “Bu gördüğün, Allah'ın Mûsâ'ya gönderdiği Nâmûs'tur (melektir).

Vahyin bir müddet kesilmesinden (fetret devrinden) sonra **ilk defa** Müddessir sûresinin baş tarafının nâzil olduğu rivâyet edilmektedir.

Vahyin Keyfiyeti

Vahyin keyfiyeti, Allah ile Peygamberi arasında olan bir sırdır, başka bir ifade ile bu, fizik ötesi bir hâdisedir. İnsan aklının bu sırrı tam olarak kavraması mümkün değildir.

Vahyin Çeşitleri

İslâm âlimleri vahiyi, **metlûv** (okunan) ve **gayr-i metlûv** (okunmayan) olarak ikiye ayırmışlardır. Bu hususta Cüveynî'nin taksimi şöyledir:

1. Allah Cebrâil'i, Allah şöyle şöyle yapmanı emrediyor diye Resûlüne gönderir. Cebrâil de Allah'ın dediklerini kavrayarak Hiz. Peygamber'e gelir ve Rabbinin söylediklerini ona iletir.

2. Yüce Allah Cebrâil'e, “bu kitabı/metni Peygamber'e aynen oku” diye emreder; Cebrâil de en ufak bir değişiklik yapmadan Allah'ın kelâmını olduğu gibi/harfiyyen Resûlullah'a indirir.

Cüveynî'nin taksimine göre hadîs/sünnet de vahiy kaynaklıdır.

Vahyin Geliş Şekilleri

“Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla veya perde arkasından konuşur yahut bir elçi gönderip izniyle ona dileğini vahyeder” (Şûrâ (42), 51).

Yüce Allah şu âyetle vahyin üç türlü gelebileceğini haber vermektedir:

1. Allah'ın iletmek istediği mesajları peygamberinin kalbine doğrudan bırakması/yerleştirmesi.
2. Vahiy peygamberine bir perde arkasından bildirmesi. Hiz. Mûsâ'ya ağaçtan nidâ etmesi bu tür bir vahiy çeşididir.
3. Vahiy getirmekle görevlendirdiği bir meleği elçi olarak göndermesi. Kur'ân bu şekilde yani, Cebrâil vâsıtası ile indirilmiştir.

Resûlullah'a Vahyin Geliş Şekilleri

1. Hiz. Peygamber'in uyurken gördüğü sâdık rüyalar.
2. Cebrâil'in aslî suretiyle görünerek vahiy getirmesi. Cebrâil'in aslî suretiyle vahiy getirmesi **iki defa** meydana gelmiştir.
3. Cebrâil'in görünmeden çingirak sesine benzer bir sesle vahiy getirmesi. Hiz. Peygamber'e gelen vahyin en ağır şekli bu idi. Vahyin bu şekli, tehdîd ve vâid ifade eden âyet ve sûrelere mahsustu.
4. Hiz. Peygamber uyanık iken meleğin görünmeksizin onun kalbine ilâhî vahiy ilkâ etmesi.
5. Cebrâil'in insan sûretine girerek vahiy getirmesi. Meleğin daha ziyade Dıhye el-Kelbî şekline girerek Hiz. Peygamber'e vahiy getirdiği belirtilmektedir.

Vahy Esnasında Görülen Haller

İnsanın beşerî sıfatlar içinde Allah'ın hitâbına muhâtap olması oldukça zordur. Kur'ân bu durumu şu âyetiyle ortaya koymaktadır.

“Şüphesiz ki biz sana ağır bir söz vahyedeceğiz” (Müzzemmil (73), 5).

HADİS

3. ÜNİTE

HADİS TARİHİ VE USULÜ

GİRİŞ

Bütün İslâmî ilimler Hz. Peygamber'in Sünnetini konu edinen Hadis ilminden doğmuş, daha sonra bağımsızlık kazanmışlardır. Hadis İlmi tarihsel olarak ilk ortaya çıkan İslâmî ilimdir.

Hadis İlmi, geçmişte **Şer'î ilimler** veya **Naklî ilimler** diye isimlendirilen, günümüzde ise **İslâmî ilimler** denilen ilim grubunun bir alt dalıdır. İslâm Dini'ni konu edinen Naklî/Şer'î ilimler, **Tefsir, Hadis, Fıkıh, Kelam, Tasavvuf**'tur. Bu ilimler İslam Dini'nin temel iki kaynağı olan Kur'an ve Hz. Peygamber'in sünnetine yani uygulamalarına dayanırlar.

SÜNNET KAVRAMI

Sünnet'in, Hadis İlmi'ndeki anlamı, Hz. Peygamberin sözleri, davranışları ve onaylarıdır. Yani onun yolu ve hayat tarzı, sürekli ve devamlı davranışlarıdır. Bu anlamıyla sünnet terimi, "Allah Elçisinin Sünneti" anlamına gelen (سنة رسول الله) ifadesinin kısaltılmış şeklidir.

Sünnet, Hz. Peygamber'den gelmesi bakımından üçe ayrılır:

- 1- Kavî Sünnet
- 2- Fiilî Sünnet
- 3- Takrîrî Sünnet

Kur'an'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber'in temel görevleri şunlardır:

- 1- **Tebliğ:** Allah'tan almış oldukları vahyi eksiksiz olarak insanlara bildirmek anlamına gelir.
- 2- **Beyân/Tebyîn:** Peygamber'in kendisine indirilen kitabı, ümmetine açıklaması, onları ihtilaf ettikleri konularda aydınlatmasıdır.
3. **Tezkiye (التزكية):** İnsanların kötü huylardan, günahlardan, kötülüklerden temizlenmesi, arındırılması demektir.

HADİS, HABER, ESER

Terimleri

Hz. Peygamber'in sünnetini haber veren, sünnetin söz ile ifade edilmiş haline hadis denir. Dolayısıyla

"Peygamber şöyle söyledi, şöyle yaptı veya falanca kişinin falan davranışını onayladı" gibi sözlü ifadeler ve haberlere, bunların yazıya dökülmüş haline **hadis** denir. Sünnet kavramı, Hz. Peygamber'in davranışlarını; hadis ise, onun davranışlarının, sözlerinin ve onaylarının, tanıkları tarafından haber verilmesini ifade eder.

Hadis ilminde **haber**, bazı âlimlerce hadis terimiyle eş anlamlı olarak kullanılmıştır. Çünkü hadisler, Peygamber hakkında haberlerdir. Bazı âlimler ise hadisi Peygamber'den nakledilenler, haberi ise Peygamber dışındaki sahâbe ve tâbiünden nakledilenler anlamına kullanmışlardır. Haberi, hadisi de içine alacak şekilde Hz. Peygamber, sahâbe ve tâbiünden nakledilenler anlamına kullananlar da vardır. Bu son anlamıyla haber, hadisten daha geniş anlamıdır. Her hadis aynı zamanda haberdur ama her haber hadis değildir.

Peygamberden gelenlere haber, sahâbeden gelenlere **eser** diyenler de olmuştur.

HADİSİN İKİ TEMEL ÖGESİ: İSNÂD VE METİN

1-İsnâd (الاسناد) veya sened: Hadis ilminde **isnad** denildiğinde, hadislerin başındaki râvî silsilesini gösteren isimlerden oluşan râvîler zinciri anlaşılır. Hadis ilminde, başında senedi yani isnad zinciri zikredilmeyen hadisler **Muallâk Hadis** denir. Hadis tarihinde **Mütekaddimûn Dönemi** denilen Hicrî ilk dört asırdaki kitaplarda hadisler hep râvî zincirleriyle birlikte verilmiştir.

2-Metin (المتن): Hadiste nakledilen içerik anlamına gelir. İsnad zincirinin peşinden gelen Hz. Peygamber'in sözleri ve davranışlarını ifade eden kısma **metin** denir.

Hadis İlminde bir hadisin farklı isnad zincirleriyle gelen her bir kanalına **tarîk (طريق)** veya **vech (وجه)** de denir.

HADİS İLMİ: TANIMI, KONUSU, AMACI

Hadis İlmi, klasik kaynaklarda **İlmü'l-hadîs, Ulûmu'l-hadîs, İlmü'r-rivâye, Usûlû'r-rivâye, İlmü'l-eser** gibi genellikle Arapça (علم) kelimesinin tekil ve çoğuluyla yapılmış isim tamlamalarıyla ifade edilir.

İbn Cemâa, hadis ilmini "Hadislerin senet ve metinlerinin halleri ile ilgili kurallar ilmidir" diye tanımlar. Büyük hadis âlimi İbn Hacer'in tanımı ise "**Râvî** (rivayet eden) ve **mervî**'nin (rivayet edilen metinlerin) hallerini bildiren kaideler bilgisidir" şeklindedir.

KELAM

4. ÜNİTE

İslam'ın inanç esaslarını Kur'an-ı Kerim'den alarak, bunları akıl yoluyla açıklayan, temellendiren ve onları diğer görüşlere karşı savunmayı amaç edinen ilme de "**kelâm ilmi**" denilmiştir.

Konusunu esas alarak Kelâm ilmini tanımlayan âlimler, yaptıkları tanımlarda Kelâm'ın konusunu teşkil eden **Usûl-i Selâse** dedikleri üç temel ilkeyi (Ulûhiyyet, Nübüvvet ve Âhiret) dikkate almışlardır.

Seyyid Şerif el - Cürçânî (816/1431) şöyle der: "Kelâm, Allah'ın zâtından ve sıfatlarından, mebd'e ve meâd [başlangıç (yaratılış) ve sonuç (yeniden diriliş)] itibariyle mümkinâtın (yaratılmışların) durumlarından - İslâm kanunu üzere bahseden bir ilimdir."

Kelâm'ın ilk temel konusu olan ulûhiyyet'e, Allah'ın varlığının delilleri, Allah'ın birliği, sıfatları, isimleri ve fiilleri meseleleri girer. Bu bağlamda Allah'ın görülmesi meselesi ve O'nun yaratmasıyla ilgili olan kader ve kazâ meselesi de **ulûhiyyet** konusu kapsamında ele alınmıştır. Kelâm ilminin ikinci temel konusu ise **nübüvvet'e**, peygamberlere imân, peygamberliğin imkânı, vahiy, kutsal kitaplar, Hz. Muhammed'in peygamberliğinin ispatı ve son nebî oluşu, diğer peygamberlerin peygamberliği, peygamberlerin sıfatları, mu'cize, şefâat vb. meseleler girer. Kelâm ilminin üçüncü temel konusu olan **âhiret'e**, âhiretin varlığını ispat, cennet, cehennem, sâ'at (kıyâmet), hesâp, mîzân, meâd (öldükten sonra dirilme) vb. konular girer.

Kelâm İlminin Amacı

Kelâm ilminin ana gayesi ve amacı, İslam'ın inanç esaslarını tespit ederek açıklama ve bunlara yönelik ortaya çıkan eleştirileri cevaplandırarak bu konudaki iddiaları çürütmektir.

1. İman esaslarını farklı şekillerde ispatlamak.
2. İslam'ın inanç esaslarını açıklamak
3. Batıl ehlinin itirazlarını delillerle çürüterek onlara cevap vermek.
4. Diğer dinî ilimler için bir temel oluşturmaya çalışmak.
5. İman eden kimsenin niyetini sağlamlaştırmak.
6. Dinî düşünce ve sosyal hayatta insanların önüne çıkan batıl inanç ve hurafelerin neler olduğunu açıklayarak müminlerin bunlara karşı uyanık olmalarını gerçekleştirmek.

Kelam İlminin Diğer İslam İlimleri Arasındaki Yeri ve Önemi

Hz. Peygamber'in âhirete irtihalinden sonra, sahabe neslinin son bulmaya yüz tuttuğu sıralarda, İslâm dünyasında inanç, ibadet ve ahlâk konularında farklı görüşler ve gruplar ortaya çıkmaya başladı. İslâm âlimleri de, başlangıçta sözlü olarak, zamanla risâle ve kitaplar yazarak bunlara cevap vermeye çalıştılar. Böylece İslâm dünyasında kelâm, tefsîr, fıkıh, hadîs, siyer vb. ilimler oluşmaya başladı.

Âlimler, bu ilimlerden Kelâm'a **eşrefu'l-ulûm** dediler. Kelâm'ın bu vasfı, temel konusu "Allah Teâlâ" olmasının yanı sıra, diğer İslâmî ilimlere de temel [esas] teşkil etmesinden kaynaklanmaktadır.

Kelâm ile Fıkıh, dinin ana gövdesini oluşturan "itikâdî meseleler"i biri ve "amelî meseleler"i diğeri konu edinen âdetâ bir görev paylaşımı yapmışlardır.

"Dinî ilimler içinde küllî olan kelamdır. Fıkıh, usûl-i fıkıh, hadîs ve tefsîr gibi diğer ilimler ise cüz'î ilimlerdir..."

Kelâmcının inceleme ve araştırması, öncelikle en genel şeyden yani mevcûddan başlayıp detaya doğru iner. Bu detay içerisinde diğer dinî ilimlerin, **Kitap, Sünnet ve Peygamberin ispatı** gibi ilkelerini ortaya koyar. Bu noktadan sonra müfessir, kelâmcının inceleme alanına giren şeyler arasından özel birini – yani Kitâb'ı alır – ve onun tefsîriyle uğraşır. Muhaddis, kelâmcının inceleme alanına giren şeyler arasından özel birini – yani Sünnet'i – alır ve bunun sübût yollarını araştırır. Fakîh, bunlar arasından özel birini – yani mükellefin fiilini – alır ve hükümlerini belirtir... Öyleyse Kelâm ilmi bütün dinî ilimlerin ilkelerini ispat görevini yüklenmiş olmaktadır."

Felsefe, inanç alanıyla ilgili olan veya olmayan tüm konulara **akılcı ve tenkitçi** yöntemlerle yaklaşır. Bu yönüyle Kelâm'da olduğu gibi vahye dayalı bir kabul yoktur. Ancak Kelâm ilmi de, Felsefe'nin temel konuları olan "**varlık, bilgi ve değerler**" alanıyla ilgilendiğinden bu alanlarla ilgili fikir üretirken Felsefe'nin temel verilerinden yararlanabilir

Kelâm İlmi İçin Kullanılan Diğer İsimler

- el-Fıkh'u'l-Ekber,
- İlmü'l-Akâid,
- İlmü't-Tevhîd,
- İlmü't-Tevhîd ve's-Sıfât,
- İlmü'n-Nazar ve'l-İstidlâl

TEST 2

KELAM

1. Selef akidesi kelâmî usûl kaygısının olmadığı, dine ilişkin hükümlerin ilk muhatapları tarafından bilindiği ve üzerinden bir istidlâl ihtiyacı olmayan ilk neslin yani ashâbın akidesidir.

Selefi metodu felsefî düzeyde ilk kez tartışan ve selefi düşüncüyü sistematik hale getiren, kelamcılarının istidlâl yöntemlerini ağır eleştiriye tabi tutan âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eş'ari
- B) Gazali
- C) Maturidi
- D) İbn Kayyim
- E) İbn Teymiyye

2. Bir şeyi öncesinde numunesi ve benzeri bulunmadan güzel bir tarzda icad ve inşa etmek"tir.

Tanımı yapılan delil aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbdâ
- B) İnâyet
- C) İmkân
- D) Hudûs
- E) Nizam

3. "Göklerin ve yerin yaratıcısı, sizin için kendinizden eşler, hayvanlardan da çiftler var etmiştir. Sizi bu şekilde çoğaltır. O'nun benzeri bir şey yoktur. O her şeyi işitendir, görendir." (Şûrâ, 42/11)

Yukarıdaki ayette altı çizili bölüm Allah'ın hangi sıfatına işaret etmektedir?

- A) Muhâlefetün li'l-Havâdis
- B) Kıyâm Binefsihi
- C) Vahdâniyyet
- D) Kıdem
- E) Bekâ

4. Allah'ın âlemlerle –bir başka ifadeyle zâtı dışındaki dış dünya ile– münasebetini ve tasarruflarının tamamını ifade eden sıfatlardır. "Allah'ın, zıtlarıyla da vasıflandırabileceği sıfatlar" diye de tarif edilen bu sıfatları belli bir sayı ile tahdîd etmek mümkün değildir.

Yukarıda bahsedilen sıfatlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sûbûtî Sıfatlar
- B) Haberî sıfatlar
- C) Celâl sıfatları
- D) Selbî sıfatlar
- E) Fiilî Sıfatlar

5. Haberî sıfatlar hakkında;

- I. Bir kısmı sadece Kur'an'da bulunur,
- II. Bir kısmı sadece hadislerde bulunur,
- III. Bir kısmı hem Kur'an'da hem hadislerde bulunur.

Verilenlerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Onlara göre Allah'ın bir cismi, sınırı, altında bir sonu ve bir yönü vardır ki, buradan arş'ı ile karşılaşır.

Yukarıdaki görüşü savunanlara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mücessime
- B) Müşebbihe
- C) Tevakkuf
- D) Tefvîz
- E) Te'vîl

FIKİH USÛLÜ

Fıkıh ilminin bir dalı Fûrû (**Tatbiki Hukuk**), diğer dalı ise usûl (**Nazari Hukuk**.)

Fıkıh usulünün diğer isimleri: İlmu'l usûli'l fıkıh, ilmu'l usûl, fıkıh usûlu, islam hukuk felsefesi, islam hukuk metodolojisi, islam hukuk usûlu, islam Teşrî usûlu, islam hukuk nazariyatı.

Usûl: İstılahta racih, kaide, müsteshab ve delil manalarına kullanılır. Her birini cümlede örnek verecek olursak;

Racih: Kelamda asl olan manayı hakikidir. Asl racih anlamına.

Kaide: Lâşe'nin zaruret içinde bulunan insan tarafından yeneceği, asl olanın hilafıdır. Asl kaide anlamındadır.

Müsteshab: Beraet-i zimmet asıldır. Asl müsteshab anlamına.

Delil: Bu meselenin aslı icmadır. Asl delil anlamındadır.

Mezheplere Göre Fıkıhın Tanımı

Hanifilere göre, kişinin amel yönünden lehine ve aleyhine olan şeri hükümleri bir meleke halinde bilmesi.

Şafiilere göre, Şeri ameli hükümleri yani ibadet, muamelat ve ukubata ait hükümleri tafsili delillerden çıkararak bilmektir.

Fıkıh usulünün konusu: Şer'i deliller ve şer'i hükümlerdir.

Fıkıh ile Fıkıh usûlu arasındaki fark;

Fıkıh: Mükellefin hukuk düzeniyle ilgili fiilleri ve bu fiillerin hükümlerini ihtiva eder.

Fıkıh Usulü: Şeri hükümleri tafsili delillerden istinbat etmek için gerekli kaideleri öğreten bir ilimdir.

Fıkıh kaideleri ile Usulü fıkıh arasındaki fark;

- Fıkıh kaideleri; fıkıhın genel prensip ve hükümlerini içerir.
- Fıkıh usûlü; fakihin uyması gereken kaideleri içerir.

Fıkıh kaidelerine örnek: Alması memnu olan şeyin vermesi dahi memnudur.

Usûl kaidelerine örnek: Hâss lafız, vaz olunduğu manaya kesin olarak delalet eder. (fıtır sadakası; hani-

filere göre arpa ve bugdaydan verilebildiği gibi kıymetinden de verilebilir.)

FIKİH USÛLÜ TARİHİ

Efendimiz döneminde: Muaz b. Cebel'in yemene görevli giderken Hz. Peygamber'in neyle amel edeceğinin sorusuna Kitap, sünnet, rey ve içtihat diye cevap vermesinde fıkıh usulü terimleri bulunmaktadır.

Şahabe döneminde: Hz. Ali'nin içki içene uyguladığı cezayı iftira atana uygulanan cezayı uygulaması bir içtihatdır. Hz. Ömer'in valilerine gönderdiği mektuplarda birçok fetvalar ve içtihatlar vardır.

Tabiün döneminde: Ehli Rey (kıyas, istihsan), Ehli Hadis (kitap sünnet) mektepleri ortaya çıktı.

Müctehit İmamlar: Haram, vacib, mubah, farz, istilahları ortaya çıktı.

İmam Şafî'nin **er Risale** adlı eseri ilk usul eseridir.

Fıkıh Usûlü Meslekleri,

Fukaha mesleği: (Hanifi mesleği) Tümevarım esasına dayanmaktadır. (olaylardan hareketle genel kaidelere varılır)

Mütekkellimin Mesleği: (Şafiî mesleği) Tümdengelim esasına dayanır. (genel kaidelerden olayların hükümleri çıkarılır)

Memzuc Meslek: (Birleştirilmiş meslek) Tümevarım ve Tümdengelim metodunun birlikte kullanılmasıdır. Hanefi, Şafii, Maliki ve Hanbelî mezhep temsilcileri kullanmıştır.

Fıkıh Usûlü Eserleri Yazarlar

Fukaha Mesleği: Kerhi, Pezdevi, Nesefi, Serahsi, Debusi.

Mütekkellimin Mesleği: Cüveyni, Gazali, Fahreddin er Razi.

Memzuc Meslek: Molla Hüsrev, Molla Fenari

ŞER'İ DELİLLER

Delil: Kendisinden şer'i hüküm istinbat olunan demektir.

Delillerin Sınıflandırılması:

- a) Akli ve nakli deliller
- b) Nass olan ve olmayan deliller

İSLAM TARİHİ VE İSLAM AHLAKI

6. ÜNİTE

Siyerin Tanımı: Gidişât; Resûlullah (s.a.s) hayatını, güzel ahlâkını, üstün vasıflarını anlatan ilim dalı; bu hususta yazılmış kitaplara verilen isim.

Siyer-i Nebi Yazarları

Öncüler

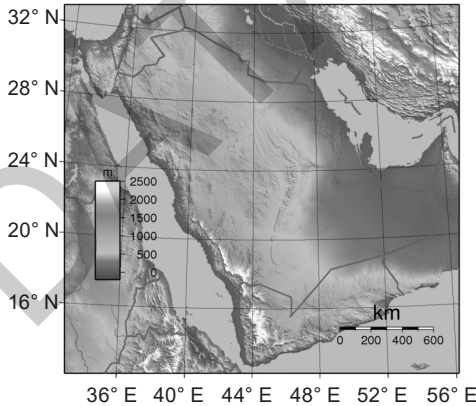
Zübeyr b. Avam, Urve 642-**712** ve Zühri 741

Meşhurlar

- ▶ İbn İshâk (ö. 151/768)
- ▶ İbn Kuteybe (ö. 276/889)
- ▶ İbnü'l-Esîr (ö. 630/1233)
- ▶ İbn Kesîr (ö. 774/1373)
- ▶ İmam-ı Zehebî (ö 4 Şubat 1348)
- ▶ Makrîzî (ö. 845/1442)
- ▶ Kastallânî (ö. 923/1517)
- ▶ Şâmî (ö 7 Şubat 1536)
- ▶ Diyarbekri (ö 1582)

Hz. Muhammed'in Peygamber Olarak Gönderildiği Ortam

Coğrafi Durum

Arabistan'ın coğrafi durumu hakkında bilgi veren İslâm coğrafyacılarından Asmaî (ö. 217/832), sınırlarını tarif ederken yarımada'yı Yemen, Necid, Hicaz ve Tihâme olmak üzere dört bölüme ayırmıştır.

Tihame Ovası: Arabistan'ın Kızıldeniz sahilindeki dar kıyı ovası. Kuzeyde Akabe körfezinden başlayarak gü-

neyde Yemen'de Aden'e kadar hemen hemen kesintisiz biçimde devam eder.

Hicaz: Arabistan yarımadasında Kızıldeniz'in doğu sahili boyunca uzanan ve Haremeyn ile mîkât yerlerini içine alan coğrafi bölge. Önemli şehirleri Mekke, Medine ve Taif.

Necid Platosu: Arabistan'ın merkezî kesimi, ortalama yüksekliği 500-800 m. arasında değişen fakat üzerinde 1000 metreyi aşabilen yükseklikler de bulunan basık bir plato işgal eder.

Siyasi Durum

Nebatiler: Araplar'ın, yazılarını aldıkları ve dillerinden, dinlerinden etkilendikleri en yakın akrabaları. Filistin güneyi ile akabe körfezi arasında yerleşmiştir. En önemli şehri Petra'dır. Halkı putperestti. Roma **106 yılında** Nabati hükümdarlığına son vermiştir. Hz. Peygamber devrinde Medine'de bir Nabat Pazarı (Suku'n- Nabat) nın olduğu bilinmektedir.

Tedmürlüler: M.Ö. I. yüzyıldan itibaren mevcut olduğu anlaşılan Tedmür Krallığı özellikle Nabatî Kral'ın ortadan kalkmasıyla gelişmiştir. Krallığın merkezi olan Tedmür şehri, şam'ın 260 km. kuzeydoğusunda ve Fırat nehrinin 140 km. batısında yer alır. Şehrin kuruluşu Hz. Süleyman'a nispet edilmiş, buna benzer görüşler İslâm kaynaklarında da aktarılmıştır.

Tedmür **634 yılında** İslâm komutanı Halid b. Velid'e teslim olmuştur.

Gassânîler: Tedmür Krallığı'nın M.S. III. yy sonlarına doğru gücünü kaybettiği sıralarda Kuzey Arabistan'da iki devlet güçlenmeye başladı. Bunlar, Me'rib Baraj'ının yıkılması üzerine güneyden kuzeye göç eden Araplar tarafından kurulmuş olan Gassânîler ile Hîrelilerdir.

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ

SÖZCÜKTE ANLAM VE SÖZCÜK BİLGİSİ

7. ÜNİTE

1. BÖLÜM

I. SÖZCÜKTE ANLAM

Her sözcük görünen, görünmeyen varlık ya da durum-lardan birini çağırıştır. Bu çağrışımlardan her birine "anlam" denir. Sözcüklerin tek başına anlamları olduğu gibi cümle içinde kazandığı yeni anlamlar da olabilir. Sözcüklerin anlam çeşitlenmesini şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Gerçek Anlam
 - a. Temel Anlam
 - b. Yan Anlam
2. Terim Anlam
3. Mecaz Anlam

1. GERÇEK ANLAM

Sözcüğün zihnimizde uyandırdığı ilk anlam gerçek anlamdır. Sözcüğün gerçek anlamı iki şekilde kullanılabilir:

a. Temel (ilk) Anlam

Sözcüklerin aklımıza ilk gelen anlamlarıdır. Başka bir deyişle bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıdır.

- Yolun sağ tarafında iğde ağaçları vardır.
- Bardaktaki suyu niye döktün?

NOT

- ✓ Bir sözcüğün tek başına iken taşıdığı anlam ile cümledeki anlamı aynı ise o sözcük temel anlamıyla kullanılmış demektir.
- ✓ Martinin kanatları ıslaktı.
- ✓ Gençler sahilde ates yakmışlar.

b. Yan Anlam (Yakıştırmaca)

Şekil ve işlev benzerliğinden dolayı, bir sözcüğün başka bir varlığa ad olarak verilmesidir. Sözcüklerin gerçek anlamlarından kopmadan kazandıkları bu anlama yan anlam denir.

- Dağın eteklerinde çiçekler vardı. (Yamaçlı yerlerin alt bölümü)
- Uçağın kuyruğuna zarar vermişlerdi. (Uçaklarda kuyruğa benzeyen uzantı)

2. TERİM ANLAM

Bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel, sınırlı bir anlamı ve kullanımı olan sözcüklere terim denir. Terimler gerçek anlamda kullanılır. Bir sözcüğün terim anlamı, ait olduğu alanda kullanıldığı an ortaya çıkar.

- doku, nöron → biyoloji terimi
- replik, tirat → tiyatro terimi
- hece, ölçü, uyak → edebiyat terimi
- Dünya, Güneş etrafında döner. (astronomi terimi)
- Bu dairenin alanını hesaplayabilir misin? (geometri terimi)
- Verilen eylemleri çatısına göre inceleyiniz. (dil bilgisi terimi)
- Radyo dalgalarını bulamıyordum. (teknik terimi)
- Korner atışını İsmail kullanacaktı. (spor terimi)
- Fizik dersinde ses dalgalarını işledik. (fizik terimi)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi temel anlamda kullanılmıştır?

- A) Hep geç kalmak onun âdetidir.
- B) Nüfus cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.
- C) Bakanlık kadrosunda hiç açık yok.
- D) Elektrik saati arızalanmış.
- E) Maçı kaybeden sporcular taş yağmuruna tutuldular.

Çözüm

A'daki âdet sözcüğü temel anlamında kullanılmıştır. Bu sözcüğün temel anlamı "bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey"dir. "âdet" sözcüğünün cümledeki kullanımı akla ilk gelen anlamıyla ilgilidir. Diğer seçeneklerde verilen sözcükler yan veya mecaz anlamda kullanılmıştır. B'de cüzdan (resmi evrak), C'de açık (kontenjan), D'de saat (sayaç) sözcükleri yan anlamda, E'de ise yağmur (aşırı, çok fazla) sözcüğü mecaz anlamdadır.

Cevap A

TEST
1

CÜMLE BİLGİSİ

1. Aşağıdakilerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yaşamın sürprizlerini göz önüne seren şairler/ başarıyı/ yakalayacaktır.
- B) Sanatçılar/okuyuculara yaşamın fark edilmeyen güzel yanlarını /gösterirler.
- C) Gerçek okuyucu, /okuyacakları konusunda seçici davranmayı /bilir.
- D) Bilmediğini bilmek/ kişiyi /bilmediğini öğrenmeye/ zorlar.
- E) Deli dolu akan nehirlerden/ tas tas sular /içtik.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kim, ne zaman, neyi” sorularının üçünün de karşılığı vardır?

- A) İyi bir eleştirmen bir eseri incelerken kendi ruhunun serüvenlerini anlatır.
- B) Sigara içen anne ve babalar, çocuklarının hayatlarını tehlikeye atıyorlar.
- C) Parasal sorunlardan bunalanlar kendilerine ikinci bir iş arıyor.
- D) Sömürge ülkeler birer birer bağımsızlığına kavuşuyor.
- E) İstasyon binası karanlıkta bir hayalet gibi görünüyordu.

3. Bir gün mahallenin ana caddelerinden birinden geçerken ekmek satan yeni bir dükkanın açıldığını gördüm.

Bu cümlede altı çizili bölüm cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Özne
- B) Belirtisiz nesne
- C) Dolaylı tümleş
- D) Belirtili nesne
- E) Zarf tümleci

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi zamiri dolaylı tümleş görevinde kullanılmıştır?

- A) Ben insanın iş görmesini, yaşama çabasını uzatabildiği kadar uzatmasını isterim.
- B) Dostluk ve aşk rastlantılara ve başkalarına bağlıdır.
- C) Sanat insanlara gerçeği hatırlatan bir yalandır.
- D) Onu evde yalnız bırakmaya gönlüm razı olmadı.
- E) Ben daha küçük bir çocukken babam bana küçük bir kumbara almıştı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemden önce gelen sözlerin tümü, özne görevindedir?

- A) Bahar rüzgârının tatlı serinliği bizi sarhoş etmişti.
- B) Yol yapım çalışmaları bir ay boyunca sürecektir.
- C) Akıl danışacak ne bir dost ne bir arkadaş bulabildim.
- D) Orman köylülerinin bitmez tükenmez sorunları vardı.
- E) Konuyu en ince ayrıntılarına kadar değerlendireceğiz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sinirlenince/elindeki kalemleri/bana doğru/ atmıştı.
- B) Bu sözü söyleyebileceğimizi / hiç / ummamıştım.
- C) Derenin başına / gelince / yolcular / biraz / dinlendi.
- D) Memleketimin dağları / şimdi / buram buram/ kokar.
- E) Alışverişi tamamlayınca /ablamlar /eve / gittik.

7. (I) Sağlıklı beslenmeyle ilgili birçok farklı görüş var. (II) Sağlıklı beslenme her şeyden önce yeterli ve dengeli beslenmedir. (III) Vücudumuzu oluşturan hücrelerin düzenli ve dengeli çalışması için yeterli miktarda almalıyız besin öğelerini yani yağları, karbonhidratları, proteinleri. (IV) Vücudumuzun tüm besin maddelerine ihtiyacı vardır. (V) Tek taraflı beslenmek yani sadece protein veya karbonhidratla beslenmek yanlıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yüklem türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öge dizilişine göre kurallıdır?

- A) Çocukların son gürültüleri de çekilmeye başladı sokaktan.
- B) Şurada, sabah vaktinde insanlar koşuyordu bağıra çağıra.
- C) Masadaki boş sandalyeye dikey gözlerini dakikalarda.
- D) Bazı zamanlarda yürürken kendi kendime konuşurum ben.
- E) Ellerini ceketinin ceplerinden çıkarıp selam verdi.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

8.ÜNİTE

1.BÖLÜM

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: -Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: -Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

9. ÜNİTE

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1 Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekil- leri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile rapor-törleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcısı, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

633 SAYILI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN

10. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Görev: –Madde 1

İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere; Cumhurbaşkanlığına bağlı Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur.

(**Ek fıkra: 12/7/2013-6495/4 md.**) Diyanet İşleri Başkanlığı ve Başkanlığın izin verdiği vakıf, kurum ve kuruluşlar dışında, diğer kurum ve kuruluşlar ile özel ve tüzel kişiler tarafından “Diyanet” kelimesi isim, unvan ve marka olarak kullanılamaz.

Kuruluş: –Madde 2

Başkanlık, merkez teşkilatı, taşra teşkilatı ve yurt dışı teşkilatından oluşur. Başkanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 - KHK/703/141 md.)

Başkan: –Madde 3

(**Değişik: 1/7/2010-6002/2 md.**)

Başkanlığın **en üst** amiri olan Diyanet İşleri Başkanı, Başkanlığı temsil eder. Başkan din hizmetlerinin etkin ve verimli sunulması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla; kaynakların etkin kullanımını sağlar; hizmetlerin düzenlenmesi, yürütülmesi, koordinasyonu ve denetlenmesi görevlerini yerine getirir; strateji, hedef ve performans kriterlerini belirleyip uygulanmasını temin eder; din hizmetleri ile ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar.

Başkan, Başkanlığın görev alanına giren konularda meydana gelen gelişmelere ve ihtiyaçlara göre birimlere görev verir.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 - KHK/703/141 md.)

Başkan yardımcıları: –Madde 4

(**Değişik: 1/7/2010-6002/3 md.**)

Başkanın vereceği görevleri yapmak ve Başkana karşı sorumlu olmak üzere **en fazla** beş Başkan yardımcısı atanabilir.

Başkanın bulunmadığı hallerde, Başkanın göstereceği başkan yardımcılarının birisi, Başkanın göstermediği

hallerde Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Diyanet İşleri Başkanına vekalet eder.

Din İşleri Yüksek Kurulu: –Madde 5

(**Değişik: 1/7/2010-6002/4 md.**)

Din İşleri Yüksek Kurulu, Başkanlığın dini konularda en yüksek karar ve danışma organı olup **on altı** üyeden oluşur. Diyanet İşleri Başkanı, Aday Tespit Kurulunca **en az** lisans düzeyinde dini yüksek öğrenim görmüş veya dini ilimlerde temayüz etmiş kişiler arasından belirlenen **yirmi dört adaydan** on iki, ayrıca ilahiyat fakültesi öğretim üyelerinden **dört kişiyi** Kurul üyeliğine atanmak üzere tespit eder.

Kurul üyelerinin görev süresi **beş yıldır**. (Mülga ikinci cümle: 2/7/2018 - KHK/703/141 md.) Yeni üye atanıncaya kadar süresi biten üyenin görevi devam eder. Üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olması halinde, Aday Tespit Kurulunca seçilmiş olan adaylar veya ilahiyat fakültesi öğretim üyeleri arasından bulunduğu kontanjana göre, **otuz gün** içinde yeni üye atanır. Atanan üye, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.

Din İşleri Yüksek Kurulu kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla bir başkan ve bir başkan vekili seçer.

Kurul, üye tam sayısının; salt çoğunluğu ile toplanır ve salt çoğunluğu ile karar alır.

Din İşleri Yüksek Kurulunun görevleri şunlardır:

a) İslam dininin temel bilgi kaynaklarını ve metodolojisini, tarihî tecrübesini ve güncel talep ve ihtiyaçları dikkate alarak dinî konularda karar vermek, görüş bildirmek ve dinî soruları cevaplandırmak.

b) Dinî konularda telif, tercüme, inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak, ihtiyaç duyduğu konularda inceleme ve araştırma grupları oluşturmak, bu hususta yurt içi veya yurt dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanmak, gerektiğinde bu alanlarda hizmet satın almak ve sonuçlarını Başkanlığa sunmak.

c) Yurt içinde ve yurt dışında İslam dinine mensup farklı dinî yorum çevrelerini, dinî-sosyal teşekkülleri ve geleneksel dinî-kültürel oluşumları incelemek, değerlendirmek, bu konularda ilmi ve istişari toplantılar, konferanslar düzenlemek ve çalışmalar yapmak.

ç) Yurt içinde ve yurt dışında İslam dini ile ilgili gelişmeleri, dinî, ilmi faaliyetleri, neşriyatı ve dinî propaganda

3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN

11.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(Değişik: 2/1/2003-4778/23 md.)

Bu Kanunun amacı, Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma haklarının kullanılma biçimini düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(Değişik: 2/1/2003-4778/24 md.)

Bu Kanun, Türk vatandaşları ve Türkiye’de ikamet eden yabancılar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ile idarî makamlara yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvuruları kapsar.

Dilekçe hakkı: –Madde 3

Türk vatandaşları kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptirler.

(Ek: 2/1/2003-4778/25 md.) Türkiye’de ikamet eden yabancılar karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

Çıkış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre dilekçe hakkıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisine yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvurular bu Kanun kapsamındadır.
- B) Türkiye’de ikamet eden yabancılar, karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- C) Dilekçede, başvuru sahibinin adı, soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.
- D) Yabancılar, dilekçelerini Türkçe yazmak kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- E) Konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilen dilekçe, reddedilerek başvuru sahibine iade edilir.

Cevap E

Dilekçede bulunması zorunlu şartlar:

–Madde 4

(Değişik: 2/1/2003-4778/26 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin

adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.

Gönderilen makamda hata: –Madde 5

Dilekçe, konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilmesi durumunda, bu makam tarafından yetkili idari makama gönderilir ve ayrıca dilekçe sahibine de bilgi verilir.

İncelenemeyecek dilekçeler: –Madde 6

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden;

- a) Belli bir konuyu ihtiva etmeyenler,
- b) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar,
- c) 4 üncü maddede gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayanlar,

İncelenemezler.

Dilekçenin incelenmesi ve sonucunun bildirilmesi: –Madde 7

(Değişik: 2/1/2003-4778/27 md.)

Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine **en geç otuz gün** içinde gerekçeli olarak cevap verilir. İşlem safahatının duyurulması halinde alınan sonuç ayrıca bildirilir.

Çıkış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine, kural olarak en geç kaç gün içinde gerekçeli olarak cevap verilir?

- A) 30
- B) 45
- C) 60
- D) 90
- E) 120

Cevap A

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

12. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,

b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,

c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,

d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

Örnek Soru

- I. Tarafsızlık
- II. Eşitlik
- III. Açıklık
- IV. Tarafgirlik

Yukarıdakilerden hangisi 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunun amaçlarından değildir?

- A) Yalnız III
- B) Yalnız IV
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı: –Madde 4

Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyebilecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü: –Madde 5

Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Örnek Soru

Türkiye’de bulunan yabancı uyruklular 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi edinme hakkından hangi ilke çerçevesinde yararlanırlar?

- A) Üstünlük ilkesi
- B) Süreklilik ilkesi
- C) Karşılıklılık ilkesi
- D) Genellik ilkesi
- E) Gerçeklilik ilkesi

Cevap C

4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN

13. ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun,Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır.

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali genel hükümlere tabidir. Disiplin hükümleri saklıdır.

(Ek: 2/1/2003-4778/33 md.) 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 243 ve 245 inci maddeleri ile 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında açılacak soruşturma ve kovuşturmalarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

İzin vermeye yetkili merciler: –Madde 3

Soruşturma izni yetkisi

a) İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,

b) (Değişik:6/12/2019-7196/51 md.) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kaymakamlar hakkında vali,

c) Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,

d) Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlar ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun en üst idari amiri,

e) (Değişik:6/12/2019-7196/51 md.) (b) ve (c) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla Cumhurbaşkanı

kararıyla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanı veya ilgili bakan

f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcılar hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

g) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında Cumhurbaşkanı,

h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,

i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında bulundukları ilin valisi,

j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede vali,

Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

Çıkış Soru

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a göre Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar hakkında soruşturma izni vermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- C) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri
- D) İçişleri bakanı
- E) Adalet bakanı

Cevap C

6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU

14. ÜNİTE

KISIM I Umumi Hükümler

Kanunun şümülü: –Madde 1

a) Umumi Muvazeneye dahil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) (Değişik: 25/6/1958-7145/1 md.) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havyolları Anonim Ortaklığı hariç);

c) Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları: –Madde 2

Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vakı bircümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a. Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;

b. Kurum: 1 nci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

c. Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);

d. Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;

e. Aile fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;

f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılabilecek eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutad surette taşınması mümkün olanları;

g. Memuriyet mahalli: (Değişik: 10/9/2014-6552/89 md.) Memur ve hizmetlinin **asıl** görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin **asıl** görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;

h. Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;

İfade eder.

Harcırah verilecek kimseler: –Madde 4

Bu Kanunda belirtilen hallerde:

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;

2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;

3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;

4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;

5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;

6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevkinde ya da refakatle görevlendirilen erbaş ve erlere;

7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

8. Milli ve resmi spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

15. ÜNİTE

b) (Değişik: 20/11/2008-5812/1 md.) Savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Cumhurbaşkanı veya

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU (1.KİTAP)

16. ÜNİTE

BİRİNCİ KİTAP Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM Temel İlkeler, Tanımlar ve Uygulama Alanı

BİRİNCİ BÖLÜM Temel İlkeler ve Tanımlar

Ceza Kanununun amacı: –Madde 1

(1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi: –Madde 2

(1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz.

(2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.

(3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi:

–Madde 3

(1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunur.

(2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz.

Kanunun bağlayıcılığı: –Madde 4

(1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.

(2) (Mülga : 29/6/2005 – 5377/1 md.)

Özel kanunlarla ilişki: –Madde 5

(1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

Tanımlar: –Madde 6

(1) Ceza kanunlarının uygulanmasında;

a) Vatandaş deyiminden; fiili işlediği sırada Türk vatandaşı olan kişi,

b) Çocuk deyiminden; henüz onsekiz yaşını doldurmamış kişi,

c) Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi,

d) Yargı görevi yapan deyiminden; yüksek mahkemeler, adli ve idari mahkemeler üye ve hakimleri ile Cumhuriyet savcısı ve avukatlar,

e) Gece vakti deyiminden; güneşin batmasından bir saat sonra başlayan ve doğmasından bir saat evvela kadar devam eden zaman süresi,

f) Silah deyiminden;

1. Ateşli silahlar,

2. Patlayıcı maddeler,

3. Saldırı ve savunmada kullanılmak üzere yapılmış her türlü kesici, delici veya bereleyici alet,

4. Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler,

5. Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeler,

g) Basın ve yayın yolu ile deyiminden; her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim aracıyla yapılan yayınlar,

h) İtiyadi suçlu deyiminden; kasıtlı bir suçun temel şekli ya da daha ağır veya daha az cezayı gerektiren

5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU

17. ÜNİTE

BÖLÜM: I

Mülki İdare Bölümlerinin Kuruluşları:

–Madde 1

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür.

–Madde 2

İl, ilçe ve bucak kurulması, kaldırılması, adlarının, bağlılıklarının, merkez ve sınırlarının belirtilmesi ve değiştirilmesi aşağıda gösterilen şekilde yapılır:

A) İl ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il'e bağlanması kanun ile;

B) Bucak kurulması, kaldırılması, merkezinin belirtilmesi, il ilçe ve bucak sınırlarının ve bucak adlarının değiştirilmesi bir köyün veya kasabanın veya bucağın başka bir il ve ilçeye bağlanması, mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi Cumhurbaşkanlığı onayı ile;

C) Yeniden köy kurulması veya yerinin değiştirilmesi Bayındırlık ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının mütalaası alınmak suretiyle;

Ç) Köy ve kasabaların aynı ilçe içinde bir bucaktan başka bir bucağa bağlanması, köy adlarının değiştirilmesi, köylerin birleştirilmesi ve ayrılması, bir köy, mahalle veya semtin o köyden ayrılıp başka bir köy ile birleştirilmesi İçişleri Bakanlığının tasvibiyle yapılır.

D) (Değişik: 11/5/1959-7267/1 md.) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilayete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilayetler idare heyetleriyle umumi meclislerinin mütalaaları alınır.

(Mülga cümle: 2/3/2014-6529/16 md.)

E) Illere, ilçelere, bucaklara, merkez yapılan şehir, kasaba veya köyün adı verilir. Şu kadar ki, bunların coğrafi veya tarihi bir sanı varsa o da isim olarak verilebilir.

Örnek Soru

5442 Sayılı İl İdare Kanununa göre mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi aşağıdakilerden hangisi ile yapılır?

- A) Kanun
- B) Cumhurbaşkanlığı onayı
- C) İçişleri Bakanlığının tasvibi
- D) Hazine ve Maliye Bakanlığının tasvibi
- E) İl Encümen Kararı

Cevap B

BÖLÜM: II İl İdare

–Madde 3

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

İllerin idare yetki genişliği esasına dayanır.

İllerde genel idare teşkilatı il, ilçe ve bucak bölümlerine uygun olarak düzenlenir.

Belli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, birden çok ili içine alan çevrede, bu hizmetler için yetki genişliğine sahip kuruluşlar meydana getirilebilir.

–Madde 4

İl genel idaresinin başı ve mercii validir. Bakanlıkların kuruluş mevzuatına göre illerde lüzumu kadar teşkilat bulunur. Bu teşkilatın her birinin başında bulunanlar il idare şube başkanlarıdır. Bunların emri altında çalışanlar ilin ikinci derecede memurlarıdır. Bu teşkilat valinin emri altındadır.

Hakimler Kanunu ile İcra ve İflas Kanununda yazılı yargıç, Cumhuriyet savcısı ve yargıç sınıfında bulunanlarla bu kanunlarda yazılı adalet memurları, askeri birlikler, askeri fabrika ve müesseseler, askerlik daire ve şubeleri bu madde hükmünden müstesnadır.

–Madde 5

İllerde, valilerin tayin ve tesbit ettiği işlerde yardımcılığını ve valinin bulunmadığı zamanlarda vekilliğini yapmak üzere vali muavinleri bulunur. Valiliğin yazı işlerinin düzenlenmesinden de vali muavini sorumludur.

5018 SAYILI KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

18. ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar.

Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu Kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 78 nci maddelerine tâbidir.

Tanımlar: –Madde 3

Münhasıran bu Kanunun uygulanmasında;

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri,

b) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini,

c) Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumları,

d) Sosyal güvenlik kurumları: Bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarını,

e) Mahallî idare: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri,

f) Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

g) Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,

h) Kamu gideri: Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

i) Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

j) Özel gelir: Genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen faaliyetlerinden ve fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet teslimlerinden sağlanan ve genel bütçede gösterilen gelirleri,

k) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,

l) Kamu malî yönetimi: Kamu kaynaklarının tanımlanmış standartlara uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak yasal ve yönetsel sistem ve süreçleri,

m) Malî kontrol: Kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri,

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

19. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının görevleri ile çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Amir: Başkan, Başkan yardımcısı ve birimlerin en üst yöneticisini,

b) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

c) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,

ç) Birim: Bu Yönetmelikte sayılan görevleri yerine getiren Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında yer alan birimleri,

d) Birim amiri: Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarındaki birimlerin en üst yöneticilerini,

e) Cami görevlileri: Başımam-hatip, uzman imam-hatip ve imam-hatip ile başmüezzin ve müezzin-kayyımlarını,

f) Din görevlileri: Başvaiz, uzman vaiz, vaiz, murakıp, Kur'an kursu başöğreticisi, Kur'an kursu uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi ve cami görevlilerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Amirlerin Ortak Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Amirlerin ortak görevleri: –Madde 4

(1) Başkan, başkan yardımcısı, kurul başkanı, birim amiri ve daire başkanı, amiri bulunduğu kurum, birim veya daire için tespit edilen görevlerin zamanında ve

tam olarak yapılmasını sağlamanın yanında, aşağıdaki görevleri de yerine getirmekle yükümlüdür.

a) Amiri bulunduğu kurum, birim veya dairenin iş süreçlerini belirleyerek görevlerin etkili, verimli, amacına ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini ve gerekli eşgüdümü sağlamak.

b) Harcama yetkilisi olarak yapması gereken işlemleri yürütmek.

c) Yönetiminde bulunan personel arasında görev dağılımı yapmak ve onların uyum içerisinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri almak.

ç) Başkanlığın stratejik planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda çalışmalar yapmak.

d) Amiri bulunduğu kurum ve birimin görev alanı ile ilgili performans ölçütlerini belirlemek, plan, program ve projeler yapmak, teklifler hazırlamak.

e) Hizmetlerin amacına uygun bir şekilde ve verimli olarak yürütülebilmesi için gerekli araç, gereç ve her çeşit imkanı temin etmek.

f) Yönetiminde bulunan personele eşitlik ve adalet ölçüleri içinde davranmak, personelin performansını ölçmek.

g) Yönetiminde bulunan personelin çalışmalarını ve yürütülen hizmetleri denetlemek, görevleri ile ilgili konularda rehberlik etmek, kusur ve noksanlıkların tespiti halinde gereğini yapmak.

ğ) Biriminde görevli kariyer kadrolarında bulunan uzman ve uzman yardımcılarının uzmanlığın gerektirdiği bilgi, beceri ve birikimi kazanmaları, temsil kabiliyetlerini ve tecrübelerini artırmaları için gerekli çalışmaları yapmak.

h) Görev alanı ile ilgili konularda amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

Amirlerin yetki ve sorumlulukları: –Madde 5

(1) Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarının her kademesinde görev yapan amirler; yükümlü bulunduğu hizmet ve görevleri mevzuata, plan ve programlara uygun olarak yerine getirmek ve yürütmekten sorumludur.

(2) Birim amirleri, sorumlulukları devam etmek kaydıyla sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelerinde bulunan per-

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ

20. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Başkanlığın merkez ve taşra teşkilatına **ilk defa** veya yer değiştirme suretiyle atanacak memurların niteliklerini belirlemek, atama ve yer değiştirme usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Başkanlık merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine göre görev yapan Devlet memurlarının atama ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 19/4/1983 tarihli ve 83/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Başkan: Diyanet İşleri Başkanı,

b) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

c) Cami: Başkanlığın denetimindeki cami ve mescitleri,

ç) Cami görevlileri: İmam-hatip ve müezzin-kayyımları,

d) Dini yükseköğrenim: İlahiyat fakültesi, İslami ilimler fakültesi, Yüksek İslam Enstitüsü veya ilahiyat ön lisans programlarından mezun olmayı,

e) Eşdeğer kadrolar: Bu Yönetmelik kapsamındaki personelden il müftü yardımcısı ve **daha alt** düzeyde bulunan kadrolarla benzer ve eşit düzeyde olan kadroları,

f) İhtisas kursu: Temel İslam Bilimleri alanında uzmanlaşmak amacıyla, **en az** lisans düzeyinde dini yükseköğrenim görmüş personele yönelik açılan kursu,

g) İhtisas kursu belgesi: Temel İslam Bilimleri alanında uzmanlaşmak amacıyla, **en az** lisans düzeyinde dini yükseköğrenim görmüş personele yönelik açılan kursu başarıyla bitirenlere verilen belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Atamalarda Aranacak Genel ve Özel Şartlar ile İstenecek Belgeler

Genel şartlar: –Madde 5

(1) Başkanlıktaki kadrolara **ilk defa** atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır:

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendindeki şartları taşımak.

b) (**Değişik:RG-13/9/2023-32308**) Atanmalarında dini öğrenim şartı esas alınan unvanlar bakımından; itikat, ibadet, tavır ve hareketlerinin İslâm törelerine uygun olduğu şeklinde ortak bir nitelik taşımak.

c) Bu Yönetmelikte zikredilen grup ve sınıf hizmetine tabi personel zorunlu yer değiştirmeye tabi olup, grup ve sınıf hizmetine tabi olmayan personel ise zorunlu yer değiştirmeye tabi değildir.

Özel şartlar: –Madde 6

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara atanacaklarda aşağıdaki özel şartlar aranır:

a) Başkan olarak atanabilmek için;

1) En az **dört yıllık** dinî yükseköğrenim mezunu olmak,

2) Başkanlıkta müftülük veya üstü görevlerde **on yıl** veya vaiz olarak **yirmi yıl** veya ilahiyat fakültelerinde öğretim üyesi olarak toplam **on yıl** görev yapmış olmak,

3) **Kırk yaşını** tamamlamış olmak,

b) Başkan yardımcısı olarak atanabilmek için;

1) En az **dört yıllık** dinî yükseköğrenim mezunu olmak,

2) Başkanlıkta **en az üç yılını** müftülük, dengi veya üstü görevlerde geçirmiş olmak kaydıyla **on yıl** veya vaiz olarak **on beş yıl** veya ilahiyat fakültelerinde **beş yılı** öğretim üyesi olmak üzere toplam **on yıl** görev yapmış olmak,

TEST
2

**DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME
YÖNETMELİĞİ**

1. Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi dördüncü kademe kadrolardan biridir?

A) Diş tabibi
B) Grafiker
C) İstatistikçi
D) Teberrukat saymanı
E) Murakıp

2. Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi dini yükseköğrenim kapsamında değildir?

A) İlahiyat fakültesi
B) İslami ilimler fakültesi
C) İmam-Hatip Liseleri
D) Yüksek İslam Enstitüsü
E) İlahiyat ön lisans programları

3. Taşra teşkilatındaki ---- unvanı altındaki kadrolarda görev yapan personelin bu Yönetmeliğin 38 inci maddesinde zikredilen mazeretleri sebebiyle görev veya yer değiştirmenin gerekli görülmesi halinde, il içi veya il dışı yer değiştirmeleri Başkanlıkça re'sen yapılabilir.

Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Murakıp
B) Şef
C) Müftü
D) Şube Müdürü
E) Müdür

4. Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre hizmet gerekleri bakımından azami hizmet süresini tamamlayan vaizlerin görev süresi kaç yıl uzatılabilir?

A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5

5. Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre taşra teşkilatınca yapılacak atama ve yer değiştirme işlemleri, ek ders ücreti karşılığında görevlendirmeler ile 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre vekaleten atama işlemleri öncesinde, merkez ve taşra faaliyetleri arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla aşağıdakilerden hangisinin izninin alınması gerekir?

A) Başkanlık
B) Akademi Başkanlığı
C) İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü
D) Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü
E) Müftülük

6. Bu göreve atanmak isteyenlerde, Hukuk Fakültesi mezunu olma ve Başkanlık teşkilatında veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında en az beş yıl hukuk müşavirliği yapmış olma şartları aranır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre yukarıda sözü edilen görev aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü
B) I. Hukuk Müşaviri
C) Strateji Geliştirme Başkanı
D) Hukuk Müşaviri
E) Rehberlik ve Teftiş Başkanı

7. Diyanet İşleri Başkanlığı Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre boş kadrolardan imam-hatip kadrolarına aşağıdakilerden hangisinin teklifi üzerine valinin onayı ile açıktan vekil atana-bilir?

A) Kaymakam
B) İnsan Kaynakları Genel Müdürü
C) Daire Başkanı
D) İl Müftüsü
E) İlçe Müftüsü

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI SINAV YÖNETMELİĞİ

21. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Diyanet İşleri Başkanlığında bir kadroya **ilk defa**, açıktan veya naklen atanacaklar için açılacak sınavları, sınav konularını, (**Değişik ibare:RG-8/2/2014-28907**) (1) sınav komisyonlarının/kurullarının kuruluş ve çalışma usulleri ile diğer hususları düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Diyanet İşleri Başkanlığında **ilk defa** Devlet memuru olarak atanacaklar (**Mülga ibare:RG-8/2/2014-28907**), *halen görevde olup görevini veya görev yerini değiştirmek isteyenler* (**Mülga ibare:RG-8/2/2014-28907**) ve *Mesleki Bilgiler Seviye Tespit Sınavına (MBSTS)* katılacaklar hakkında uygulanır.

(2) Müfettiş, müfettiş yardımcısı, Diyanet işleri uzmanı, Diyanet işleri uzman yardımcısı, Din İşleri Yüksek Kurulu uzmanı ve Din İşleri Yüksek Kurulu uzman yardımcısı kadrolarına atanacaklar; vaiz, Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin-kayyım kadrolarına **ilk defa** atanacaklar ile bu unvanların kariyer basamaklarına atanacaklar; görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanacaklar hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Başkan: Diyanet İşleri Başkanı,

b) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

c) Cami görevlileri: İmam-hatip ve müezzin-kayyımları,

ç) Mesleki Bilgiler Seviye Tespit Sınavı (MBSTS): Görevlilerin bilgi seviyelerini ölçmek ve mesleki bakımdan göreve en iyi şekilde hazır bulunmalarını

sağlamak amacıyla Başkanlıkça yapılan veya yaptırılan sınavı,

d) Sınav: **İlk defa** Devlet memurluğuna atanacaklar (**Mülga ibare:RG-8/2/2014-28907**) ve *halen görevde olup görevini veya görev yerini değiştirmek isteyenler için düzenlenecek yazılı ve/veya sözlü* (**Mülga ibare:RG-8/2/2014-28907**) sınavı,

e) Sözlü sınav: Bir kadroya atanmak isteyenlerin bilgilerini ölçmek, (**Değişik ibare:RG-8/2/2014-28907**)(1) atanacağı görevin özelliğine göre becerilerini, davranışlarını, ifade ve temsil yeteneğini ve genel durumunu değerlendirmek maksadı ile yapılan sınavı,

f) Taşra teşkilatı: Diyanet İşleri Başkanlığı il ve ilçe müftülükleri ile dini yüksek ihtisas merkezi müdürlükleri ve eğitim merkezi müdürlüklerini,

g) (Mülga:RG-8/2/2014-28907)(1)

ğ) Yarışma sınavı: (**Değişik:RG-18/6/2014-29034**) Halen cami görevlisi olarak veya bir üst görevde çalışmakta olan veya daha önce bu görevleri yapmış olup Başkanlık teşkilatında çalışanlardan cami görevliliği münhal kadrolarına naklen atanmak üzere müracaat edenler için yapılacak sınavı,

h) Yazılı Sınav: (**Değişik:RG-8/2/2014-28907**) Bir kadroya atanmak isteyenlerin bilgilerini ölçmek maksadı ile yapılan sınavı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sınavlara Dair Genel Esaslar

Temel esaslar: –Madde 5

(1) Sınavlara dair temel esaslar şunlardır:

a) Başkanlıktaki kadrolara **ilk defa** Devlet memuru olarak atanmak isteyenler 2 nci maddedeki istisnalar hariç 18/3/2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Görevlerine **İlk Defa** Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik ve bu Yönetmelik esaslarına göre sınava tabi tutulurlar.

b) Görev veya görev yerlerini değiştirmek için açılan sınavlara katılmak isteyen cami görevlileri, kariyer unvanlar için yapılacak sınavlara katılmak isteyen personel ile yurt dışı, hac ve umre hizmetlerinde görevlendirilmek için Başkanlıkça yapılacak sınavlara katılacak

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ

22.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Diyanet İşleri Başkanlığında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirlerini belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik hükümleri, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapan Devlet memurları hakkında uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesi ile 29/4/2021 tarihli ve 3935 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Disiplin amirleri: –Madde 4

(1) Diyanet İşleri Başkanlığında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirleri, bu Yönetmeliğin eki EK-1’de yer alan “Diyanet İşleri Başkanlığı Disiplin Amirleri Cetveli”nde gösterilmiştir.

Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından uygulanacak mevzuat: –Madde 5

(1) Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından 657 sayılı Kanun ile Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik: –Madde 6

(1) 22/2/2012 tarihli ve 28212 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Diyanet İşleri Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük: –Madde 7

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme: –Madde 8

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Diyanet İşleri Başkanı yürütür.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KUR'AN EĞİTİM VE ÖĞRETİMİNE YÖNELİK KURSLAR İLE ÖĞRENCİ YURT VE PANSİYONLARI YÖNETMELİĞİ

23. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Kur'an eğitim ve öğretimine yönelik kursların, Kur'an kursu yurt ve pansiyonlarının açılış ve çalışmaları, kurslarda verilen eğitim-öğretim hizmetleri ile bunların yönetim ve denetim esaslarını belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Kur'an eğitim ve öğretimine yönelik kursların, Kur'an kursu yurt ve pansiyonları ile buralarda yürütülen hizmetleri, hizmetten yararlananları, öğrencileri ve görev yapan personeli kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,
- b) Camilerde Kur'an öğretimi kursu: Arzu eden vatandaşlara Kur'an-ı Kerim ve anlamı ile gerekli dini bilgileri özel programı çerçevesinde öğretmek üzere camilerde veya uygun görülen yerlerde açılan kursları,
- c) e-Eğitim: Elektronik ortamda yürütülen eğitim ve öğretimi,
- ç) Geçici öğretici: Kur'an kursu vekil öğreticiliğinde aranan şartları haiz olmaları kaydıyla, üzerinde resmi görevi bulunan veya bulunmayanlardan ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilenleri,
- d) Hafızlık belgesi: Başkanlıkça yapılan hafızlık tespit sınavlarında başarılı olanlara verilen belgeyi,
- e) Kur'an kursu: Kur'an-ı Kerim okumak, anlamını öğrenmek, hafızlık yapmak ve din eğitimi almak isteyen vatandaşlara verilen eğitim ve eğitim yerini,
- f) Öğretici: Kadrolu, sözleşmeli, vekil ve geçici Kur'an kursu öğreticisini,

1g) Öğreticiler Kurulu: Müftülük bünyesinde Kur'an kursu öğretmenlerinden oluşan kurulu,

ğ) Vekil öğretici: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86'ncı maddesinde ve Diyanet İşleri Başkanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin ilgili maddesinde aranan şartları haiz olmak kaydıyla açıktan vekil olarak atanmaları,

h) Yaz Kur'an kursu: Yaz aylarında açılan Kur'an kurslarını,

ı) Yaygın din eğitimi kursu: Başkanlıkça, arzu eden vatandaşlara Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak yüzünden okumayı öğretmek, ibadetler için gerekli sure, ayet ve duaları ezberletmek, hafızlık yaptırmak ve İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları hakkında bilgiler vermek için açılan kurslarda yapılan eğitimi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Kur'an kursunun yönetimi: –Madde 5

- (1) Kur'an kurslarındaki kurs yöneticisi, müftünün teklifi ve mülki amirin onayı ile belirlenir.
- (2) Kurs yöneticisinin nitelikleri ile öğretici, nöbetçi öğretici ve diğer personelin görevleri Başkanlığın internet adresinde yayımlanacak bir yönerge ile belirlenir.

Haftalık çalışma süresi: –Madde 6

(1) Öğretici, haftalık çalışma süresi bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 99 uncu maddesinde belirtilen hükümlere tabidir.

Vekil veya geçici öğretici görevlendirme: –Madde 7

(1) Kur'an kurslarında öğretici ihtiyacının kadrolu veya sözleşmeli öğretmenlerle karşılanması esastır. Bu ihtiyacın kadrolu veya sözleşmeli öğretmenlerle karşılanamaması halinde vekil veya geçici öğretici görevlendirilebilir.

Görevlendirme: –Madde 8

(1) Öğrencisi kalmayan kursların öğretmenleri, öğretici ihtiyacı olan başka Kur'an kursları ile diğer din hizmetlerinde müftülükçe görevlendirilir.

SÖZLEŞMELİ PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA İLİŞKİN ESASLAR

24.
ÜNİTE

: –Madde 1

(Değişik: 22/11/2010-2010/1169) Bu Esaslar, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü uyarınca kamu idare, kurum ve kuruluşlarında mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri hakkında uygulanır.

: –Madde 2

(Mülga: 22/11/2010-2010/1169)

: –Madde 3

(Ek: 22/11/2010-2010/1169) Sözleşmeli personelin ücreti; pozisyon unvanı, bu unvana ilişkin eğitim düzeyi, kamu kurum ve kuruluşlarında aynı kadro veya pozisyon unvanında(2) geçen hizmet süresi dikkate alınarak tespit edilir. (Ek: 14/05/2018-2018/11809) Pilot unvanlı sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin sözleşme ücretlerinin tespitinde, kamu kurum ve kuruluşları dışında pilot olarak geçen hizmet süreleri de dikkate alınır.

(Değişik: 6/1/1989-89/13691) Sözleşme ile çalıştırılacak personele ödenecek ücretlerin aylık brüt tutarı ile sağlanacak diğer parasal ve ayni menfaatlerin yıllık brüt tutarının on ikide birinin toplamı 5.754,98 TL'yi(3) geçemez. Ancak, yurtdışı teşkilatında çalıştırılan personel ile Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestralarında, Devlet Opera ve Balesinde ve Devlet Konservatuvarlarında görevlendirilecek yabancı misafir şef, solist ve sanatçılar hakkında bu hüküm uygulanmaz. (Değişik cümle:RG-4/1/2022-31709-CK-5060/1 md.) Bu fıkra da belirtilen tutar, görevin önemi ve özelliği ile çalıştırılacak personelin niteliği dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca artırılabilir.

(Ek:3/1/2008-2008/13055) Sözleşme ücretleri; (Ek:11/9/2017-2017/10818) havacılık simülör uzmanı, helikopter makinisti ve uçuş teknisyeni pozisyonlarıyla uçuş ile ilgili bakım ve kontrolörlük ve yükseköğretim kurumlarının (Ek:5/1/2009-2009/14539) gemiadamı pozisyonları ile araştırma-geliştirme proje hizmetlerine ilişkin pozisyonlarda çalıştırılacaklar için ikinci fıkra da belirtilen tavan ücretin **iki katını**, Savunma Sanayii İcra Komitesince uygun bulunan araştırma-geliştirme projelerinde çalıştırılacaklar ile pilot (Ek:11/9/2017-2017/10818) ve havacılık sertifikasyon uzmanı pozisyonlarında çalıştırılacaklar için ise **üç katını** geçmemek kaydıyla belirlenebilir.

(Ek: 3/8/2005-2005/9245) Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz.

(Değişik:20/02/2017-2017/9949) Ancak, yurt dışında çalıştırılacak yabancı uyruklu personele bulundukları yerin gelenek, görenek ve yasal düzenlemeleri gereği zorunlu olarak ödenmesi gereken Noel, Nevruz, Ramazan, Tatil ikramiyeleri ve benzeri nitelikteki diğer ikramiyeler, Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an kursları ile yaz Kur'an kurslarında sözleşmeli olarak çalıştırılan Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin-kayyım ve vaizlere ek ders ücreti, Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması halinde sözleşmeli olarak çalıştırılacak öğretmenlere ve Adalet Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında görev yapan sözleşmeli öğretmenlere ek ders ücreti ve her öğretim yılı başında verilecek öğretim yılına hazırlık ödeneği ile 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesine göre avukat ve dava vekillerine ödenecek vekalet ücretleri dördüncü fıkra hükmü dışındadır.

(Ek:22/11/2010-2010/1169) İlgili kanunları uyarınca resmi kıyafet giymek zorunda bulunan personel için 14/9/1991 tarihli ve 91/2268 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinde öngörülmüş olan giyim eşyalarından, emsali sözleşmeli personel de aynı esas ve usuller çerçevesinde faydalandırılır.

(Mülga: 6/1/1989-89/13691)

(Mülga sekizinci fıkra:RG-4/1/2022-31709-CK-5060/1 md.)

Bu madde hükümlerine uyulmaması halinde 6183 sayılı Kanun uyarınca gerekli işlem yapılır.

: –Madde 4

Personel, sözleşmelerinde belirtilen görev yeri dışında çalıştırılmaz.

Görev yeri dışına geçici olarak gönderilenlerin gündelik ve yol giderleri, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerinde saptanan süreyi ve 1 inci derece Devlet memurlarına ödenen harcırah miktarını aşmamak üzere sözleşmelerde belirtilir. (Ek: 24/4/2007-2007/12061) Sözleşmeli

TEST
2

**SÖZLEŞMELİ PERSONEL
ÇALIŞTIRILMASINA
İLİŞKİN ESASLAR**

1. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara göre aşağıdakilerden hangisi sözleşmenin tek taraflı fesih nedenlerinden biri değildir?

- A) İşe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması
- B) İşe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini sonradan kaybetmesi
- C) Sözleşme dönemi içerisinde mazeretsiz ve kesintisiz iki gün veya toplam beş gün süreyle görevine gelmemesi
- D) Hizmetinin gerektirdiği pozisyona ihtiyaç kalmaması
- E) Bir proje kapsamında işe alınması durumunda istihdam edildiği projenin tamamının veya proje bölümlerinin sözleşmede öngörülen süreden önce tamamlanması

2. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara göre personelin sözleşmeyi tek taraflı feshedebilmesi için kendi isteği ile ne kadar önceden haber vermesi gerekir?

- A) 10 gün
- B) 15 gün
- C) 1 ay
- D) 2 ay
- E) 3 ay

3. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara göre belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın süresi içerisinde göreve başlamayanların ve belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebeplerle göreve başlamama hâli ne kadar süreyi aşanların atama teklifleri iptal edilir?

- A) 15 gün
- B) 20 gün
- C) 1 ay
- D) 2 ay
- E) 3 ay

4. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara göre askerlik görevini yapmakta olanlardan özelleştirilen kuruluştaki işe başlamak istemeyen veya işe başlatılmayanlar için bu esaslarda belirtilen bildirim ve diğer esaslara ilişkin süreleri terhislerini takip eden ayın kaçından itibaren başlar?

- A) 1
- B) 7
- C) 10
- D) 15
- E) 30

5. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara göre kurumlarca, ataması yapılan personelden herhangi bir şekilde görevinden ayrılanların son durumları, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarıyla birlikte söz konusu personelin bilgilerini içerecek şekilde, her yıl aylarda kamu personeli bilgi sisteminin bulunduğu kuruma elektronik ortamda bildirilir?

- A) Ocak ve Haziran
- B) Şubat ve Temmuz
- C) Mart ve Ağustos
- D) Nisan ve Ekim
- E) Mayıs ve Kasım

6. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara göre kurumlarca, ataması yapılan personel ile ataması yapıldığı hâlde göreve başlamayan personel kaç gün içerisinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile kamu personeli bilgi sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir?

- A) 30
- B) 20
- C) 15
- D) 10
- E) 7

TAŞINIR MAL YÖNETMELİĞİ

25. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, merkez ve taşrada taşınır yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesi ve kamu idareleri arasında taşınırların geçici tahsisine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini ve bunlara ait taşınır malları kapsar.

(2) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşınır mallarının kayda alınması ile bunların yönetim ve iç denetiminde özel mevzuatındaki hükümler uygulanır.

(3) Kapsamdaki idarelerin bünyesinde bulunan fabrika, imalathane ve benzeri üretim yerlerinde kullanılan ilk madde ve malzemeler ile yarı mamul ve mamul maddeler hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. Bunlar hakkında kendi düzenleyici işlemlerinde belirlenen usul ve esaslar uygulanır.

(4) Kamu idarelerinin görevleri gereğince herhangi bir işlemin sonuçlanmasına veya bir kararın verilmesine kadar muhafaza edilmek üzere alınan emanet taşınır mallar hakkında özel mevzuatındaki hükümler uygulanır.

(5) Kamu idarelerine ait ihtiyaç fazlası taşınırların diğer kamu idarelerine bedelsiz olarak devri, devredilmeyecek taşınırlar ile devir ve kayıt işlemleri hakkında özel mevzuatında belirlenen hükümler uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Ambar: Kamu idarelerine ait taşınırların kullanıma verilinceye kadar veya kullanımdan iade edildiğinde muhafaza edildiği yeri,

b) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,

c) Dayanıklı taşınırlar: Çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinde gösterilen;

1) Tesis, makine ve cihazları,

2) Taşıtları,

3) Demirbaşları,

ç) Demirbaşlar: Belirli bir hizmete tahsis amacıyla edinilen, belli bir süreye tabi olmaksızın uzun süre kullanılabilen ve kullanılmakla yok olmayan, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinde gösterilen taşınırları,

d) Gerçeğe uygun değer: Piyasa koşullarında muvazaasız bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında bir varlığın el değiştirmesi veya bir borcun ödenmesi için belirlenen tutarı,

e) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan merkez birimi ile ödenek gönderme belgesiyle harcama yetkisi verilen merkez dışı birimi,

f) Harcama yetkilisi: Harcama biriminin **en üst** yöneticisini,

g) Hurda: Ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı hâlde teknik ve fiziki nedenlerle alınış amaçları doğrultusunda kullanılması imkânı kalmayan ya da tamiri mümkün veya ekonomik olmayan arızalar nedeniyle kullanılmasında yarar görülmemekle hizmet dışı bırakılan taşınırlar ile üretim sırasında elde edilen kırpıntı, döküntü ve artık parçaları,

ğ) İhtiyaç fazlası taşınırlar: Zorunlu veya öngörüle-meyen sebeplerle ortaya çıkan ve yapılan araştırma ve değerlendirmeler sonucunda kamu idaresinin merkez ve merkez dışı birimleri itibarıyla kullanım imkânı olmadığı anlaşılan taşınırları,

h) İz bedeli: Ekonomik ömrünü tamamladığı hâlde fiilen kullanılmasına devam edilen iktisadi kıymetler ile gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan ve muhasebe kayıtlarında yer verilen en düşük tutarı,

DİYANET AKADEMİSİ HİZMET İÇİ EĞİTİM YÖNETMELİĞİ

26. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin; günün şartlarına uygun olarak görevlerinin gerektirdiği bilgi, beceri ve davranışlar kazanmalarına, etkinlik ve tutumluluk bilinci ile yetiştirilmelerinin sağlanmasına, üst görevlere hazırlanmaları için uygulanacak hizmet içi eğitimin hedefleri, ilkeleri, planlama esasları, değerlendirme usulleri, eğitim süreçleri ile yerlerinin tespitine, sertifika eğitimleri ve yurt dışından gelen mahallin din görevlilerine yönelik eğitimler ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Diyanet Akademisi, Diyanet Akademisi tarafından düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılanlara ve mahallin din görevlilerine yönelik eğitimler ile hizmet içi eğitim faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 7/A ve 10/B maddeleri ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 214 üncü ve 216 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) ABYS: Akademi Bilgi Yönetim Sistemini,
- b) Akademi: Diyanet Akademisi merkez birimi ile taşra teşkilatındaki dinî yüksek ihtisas merkezleri, dinî ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerinden oluşan birimleri,
- c) Akademi Başkanı: Diyanet Akademisi Başkanını,
- ç) Akademi Başkanlığı: Diyanet Akademisi merkez birimini,
- d) Akademi merkezleri: Dinî yüksek ihtisas merkezleri, dinî ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerini,
- e) Aşere kursu: Hafız personeli kıraat usulleri hakkında yetiştirmek amacıyla düzenlenen uzun süreli kursları,
- f) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,

g) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

ğ) Dinî mûsiki kursu: Personelin dinî mûsiki alanında yetiştirmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen uzun süreli kursu,

h) Diyanet Akademisi müdürü: Akademi merkezleri müdürlerini,

ı) Eğitim programı: Yıllık hizmet içi eğitim planına göre süresi içinde branş veya alanda nasıl eğitim yapılacağını düzenleyen programı,

i) Hizmet içi eğitim: Diyanet İşleri Başkanlığı kadro veya pozisyonlarında görev yapan personelden, Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek esaslara göre uygun görülenlere görevleriyle ilgili bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla verilen eğitimi,

j) Hüsn-i tilavet kursu: Personelin Kur'an-ı Kerim'i güzel bir tavırla okumasını; ezan, kamet gibi cami mûsikisi formlarını usûlüne uygun icra etmesini sağlamak amacıyla düzenlenen uzun süreli kursları,

k) Kısa süreli kurs: Süresi üç ay ve daha kısa olan hizmet içi eğitimleri,

l) Kursiyer: Diyanet İşleri Başkanlığı kadro veya pozisyonlarında görev yapan personelden Diyanet Akademisinde verilen hizmet içi eğitim, kurs ve sertifika programlarına katılanlar ile memur kadrolarında bulunan personelden, din hizmetleri sınıfına atanmak için gerekli öğrenim şartını taşıyan ve Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılacak sınavda başarılı olanlardan, özlük hakları korunarak mesleki eğitime alınanları,

m) Mahallin din görevlisi: Yurt dışındaki vatandaş, soydaş ve akraba toplulukları ile İslam dinine mensup diğer topluluklara hizmet sunmak amacıyla Akademide eğitim görmek üzere yurt dışından gelen mahallin din görevlilerini,

n) Program yöneticisi: Düzenlenen eğitimlerin belirlenen program çerçevesinde etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesine yönelik iş ve işlemleri takip etmek üzere görev verilen personeli,

o) Rehber öğretici: Kur'an-ı Kerim, dinî mûsiki ve dinî bilgiler alanında Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan kursları başarı ile tamamlayıp rehber öğreticilik belgesi alanları,

ö) Seminer: Belirli bir konuda bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunarak personelin yeterlik alanlarını gelişt-

**TEST
2**

**DIYANET AKADEMİSİ
HİZMET İÇİ EĞİTİM
YÖNETMELİĞİ**

1. Diyanet Akademisi Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğine göre uzun süreli kurs süresi kaç aydan fazla olan hizmet içi eğitimleri ifade eder?

- A) Bir ay
- B) İki ay
- C) Üç ay
- D) Dört ay
- E) Beş ay

2. Diyanet Akademisi Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi hizmet içi eğitimin ilkeleri arasında yer almamaktadır?

- A) Gerekğinde ilgili kuruluşlarla iş birliği yapılması; bilgi, belge, araç-gereç ve eğitici değişiminin sağlanması
- B) Eğitimin sürekli olmaması
- C) Her amirin birimindeki personelin eğitiminden ve yetiştirilmesinden sorumlu olmasının sağlanması
- D) Hizmet içi eğitimden yararlanmada öncelik ve ihtiyaçlar esas alınarak personel arasında eşitliğin gözetilmesi
- E) Eğitimin, Başkanlığın vizyonu, misyonu, stratejik amaçları doğrultusunda ve bir plan dâhilinde düzenlenmesi

3. Diyanet Akademisi Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğine göre Hizmet içi eğitim faaliyetine, mazeretleri sebebiyle katılamayacak durumda olanların dilekçeleri, değerlendirilmek ve mevzuatına göre işlem yapılmak üzere, mazeretin ortaya çıktığı tarihten itibaren en geç iş günü içinde belgeleleriyle birlikte Akademi Başkanlığına, mahalli hizmet içi eğitim faaliyetlerinde ise ilgili il/ilçe müftülüğüne bildirilir.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) bir
- B) iki
- C) üç
- D) dört
- E) beş

4. Diyanet Akademisi Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğine göre sınav sonuçları sınav tarihinden itibaren en geç kaç gün içinde ilgililere duyurulur?

- A) İki
- B) Beş
- C) Yedi
- D) On
- E) On beş

5. Aşağıdakilerden hangisinde adaylık süresi içindeki Diyanet İşleri Başkanlığı Aday Memurların Yetiştirilmelerine Dair Yönetmelik hükümleri esas alınır?

- A) Verimliliği artırma ve yeterlikleri geliştirme kapsamında uygulanan, üst görevlere ve üst kademe yöneticilerin yetiştirilmesine yönelik eğitimlerde
- B) Aşere, takrib, hüsn-i tilavet, talim ve tashih-i huruf, dinî mûsiki, yabancı dil ve rehber öğretici kurslarında
- C) Stajlarda
- D) Sertifika eğitimlerinde
- E) Hac ve umreye gönderilecek personele yönelik eğitimler, intibak ve benzeri eğitimlerde

6. Diyanet Akademisi Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğine göre Aşere kursu aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

- A) Personelin Kur'an-ı Kerim'i güzel bir tavırla okumasını; ezan, kamet gibi cami mûsikisi formlarını usûlüne uygun icra etmesini sağlamak amacıyla düzenlenen uzun süreli kursları
- B) Hafız personeli kıraat usulleri hakkında yetiştirmek amacıyla düzenlenen uzun süreli kursları
- C) Personelin dinî mûsiki alanında yetişmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen uzun süreli kursu
- D) Aşere kursunu başarıyla bitiren personelin kıraat alanında uzmanlaşmaları amacıyla düzenlenen uzun süreli kursları
- E) Personelin Kur'an-ı Kerim alanında sahip olduğu bilgi ve becerilerini geliştirmek, Kur'an kıraatindeki eksiklikleri gidermek amacıyla mahallinde düzenlenen ve rehber öğretmenler tarafından yürütülen kısa süreli kursları

TEST
1

**RESMÎ YAZIŞMALARDA
UYGULANACAK USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİK**

1. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre hazırlanan belgelerde "Times New Roman" veya "Arial" yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır. Ancak gerekli hâllerde iletişim bilgileri kısmında harf büyüklüğü kaç puntoya kadar düşürülebilir?

- A) 8
- B) 9
- C) 10
- D) 11
- E) 12

2. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Sayı", "Konu" ve "İlgi" yan başlıklarından sonra kullanılan hangi işaret aynı hizada yazılır?

- A) Kısa çizgi işareti (-)
- B) Üç nokta işareti (...)
- C) Nokta işareti "."
- D) Eğik Çizgi işareti (/)
- E) İki Nokta işareti (:)

3. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre kurumsal logo ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İdareler, tercihen kurumsal logo kullanabilir.
- B) Belge üzerinde en fazla iki logo kullanılabilir
- C) Logo, tek kullanıldığında belgenin en üst orta kısmında "T.C." ibaresini ortalayacak şekilde veya "Başlık" alanını ortalayacak şekilde belgenin üst sol kısmında yer alır .
- D) Belge üzerinde iki ayrı logo kullanıldığında ise "Başlık" alanını ortalayacak şekilde hiyerarşi yönünden üst olan idareye ait logo solda, alt olan idareye ait logo sağda kullanılır.
- E) Bir kavram veya etkinlik gibi hususlarla ilgili logo kullanılmak istendiğinde, "Başlık" alanını ortalayacak şekilde idareye ait olan logo sağda; diğer logo solda kullanılır.

4. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi" ifade eden terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Data
- B) Veri
- C) Belge
- D) Evrak
- E) Bilgi

5. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Başlık" ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Başlık, belgenin yazı alanının üst kısmına ortalanarak yazılır.
- B) İlk satıra "T.C." kısaltması ortalanarak yazılır.
- C) İkinci satıra idarenin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır.
- D) Üçüncü satıra birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır.
- E) Bağlı veya ilgili idarelerde ilk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra bağlı veya ilgili olunan idarenin adı büyük harflerle, üçüncü satıra idarenin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ve dördüncü satıra da birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılabilir.

6. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Bir belgeyi tanımlayan gönderici, konu, tarih, sayı ve benzeri tüm bilgileri" ifade eden terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Veri
- B) Gösterge
- C) Altveri
- D) Üstveri
- E) Veritabanı

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Genelı Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.

Diyanet İşleri Başkanlığı Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı

Kayıtları Başladı...✍

270

KURUM SINAVI

103K+

MEVCUT SORU

19232

MEVCUT KULLANICI

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

9 786057 701442